

مدل‌سازی ساختاری تأثیر پنهان‌سازی منطقی دانش بر عملکرد

با تأکید بر نقش میانجی رضایت شغلی کارکنان (مورد مطالعه: صداوسیماهی مرکز یزد)

دکتر حمید بابایی میبدی^{*}، اسدالله علیرضایی[✉]

چکیده

با توجه به اینکه مهم‌ترین ویژگی جهان امروز را رقابت رسانه‌ای می‌دانند و سازمان صداوسیما همواره در صدد مقابله با تهاجم فرهنگی و جنگ‌های روانی و رسانه‌ای بوده است، لذا وضعیت سازمان ایجاب می‌کند که اطلاعات محروم‌انه سازمان در اختیار همه نباشد، این کار می‌تواند باعث بهبود رضایت فرد نسبت به سازمان شود. هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر پنهان‌سازی منطقی دانش بر عملکرد با نقش میانجی رضایت شغلی کارکنان بوده است. این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و از نظر ماهیت و روش، از نوع پیمایشی است. نمونه آماری از ۲۳۱ نفر تشکیل شده است. نتایج پژوهش نشان داده است؛ پنهان‌سازی منطقی دانش به‌طور مستقیم، با ضریب مسیر ۰/۶۹ و به‌طور غیرمستقیم، با نقش واسطه‌ای رضایت شغلی با ضریب مسیر ۰/۶۶ بر عملکرد شغلی تأثیر مثبت دارد. علاوه بر این، پنهان‌سازی منطقی دانش با ضریب مسیر ۰/۹۱، بر رضایت شغلی و رضایت شغلی نیز با ضریب مسیر ۰/۷۳ بر عملکرد شغلی مثبت بوده است.

کلید واژه‌ها: پنهان‌سازی منطقی دانش، عملکرد شغلی، رضایت شغلی کارکنان

* دکترای مدیریت، استادیار دانشگاه میبد، میبد، ایران

✉ نویسنده مسئول: دانشجوی دکترای مدیریت صنعتی، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد سیرجان، دانشگاه آزاد اسلامی، سیرجان، ایران

Email:alirezaei.emba@gmail.com

پذیرش نهایی: ۹۸/۹/۲

تاریخ دریافت: ۹۸/۶/۲

DOI: 10.22082/CR.2020.113346.1913

مقدمه

نیروی انسانی به عنوان بالارزش‌ترین منبع سازمانی، محور رویکردها و فعالیت‌های سازمانی است و در تعالی اهداف و آرمان سازمان، نقش اساسی ایفا می‌کند (مرادی و جلیلیان، ۱۳۹۴: ۲). لازمه توسعه و تحول سازمانی، کیفیت عملکرد است، عملکرد فرایندی است که به بخش و اندازه‌گیری، ارزش‌گذاری و قضاوت، طی دوره‌ای مشخص و معین می‌پردازد. درواقع، از سازوکارهایی است که اجرا و استفاده از آن در سازمان‌ها، سبب بهبود دائمی عملکرد کارکنان می‌شود و کمک می‌کند تا سازمان یا شرکت بهتر بتواند اهداف خود را تحقق بخشد (کاواک^۱ و همکاران، ۲۰۱۹: ۴۳). عملکرد شغلی یک مفهوم چندبعدی است. به‌طور معمول، عملکرد شغلی را به عنوان اعمال و رفتارهایی تعریف می‌کنند که تحت کنترل کارکنان هستند و منجر به دستیابی آنان به اهداف سازمانی می‌شوند (کاوه‌اک^۲ و پارک^۳، ۲۰۱۸ و جانسون^۴ و مید^۵، ۲۰۱۰: ۲). پنهان‌سازی دانش بر رضایت شغلی (حیبی‌گل^۶ و همکاران، ۲۰۱۸) و عملکرد شغلی (عمار، ۲۰۱۸) تأثیر دارد. رضایت شغلی یکی از عواملی است که در موفقیت شغلی نقش مهمی دارد، این عامل موجب بهبود کارایی و نیز احساس رضایت فرد می‌شود. رضایت شغلی، به معنای احساس خوب شخص نسبت به شرایط یک شغل است (یوان^۷ و همکاران، ۲۰۱۸). رضایت شغلی همان داشتن نگرش مثبت و احساس خوبی است که افراد نسبت به شغل خود دارند (کاواک و همکاران، ۲۰۱۹: ۴۷).

تلash‌های صورت گرفته برای انتقال و به اشتراک‌گذاری دانش در سازمان‌ها، در این زمینه با چالش‌های زیادی روبرو بوده است. در بسیاری از موارد حتی زمانی که تسهیلات مناسب برای به اشتراک‌گذاری دانش در سازمان‌ها وجود دارد، کارکنان چندان علاقه‌ای به این کار نشان نمی‌دهند و دانش خود را پنهان می‌کنند. از سوی دیگر، پنهان کردن دانش می‌تواند منجر به کاهش بهره‌وری و حتی کاهش سود در سازمان‌ها شود (پان^۸ و همکاران، ۲۰۱۸: ۳۸ و مارتینسونز^۹ و همکاران، ۲۰۱۷: ۳۲۷). پنهان‌سازی منطقی دانش رضایت شغلی را تحت تأثیر

-
1. Kwak	2. Kwahk	3. Park
4. Johnson	5. Meade	6. Habib Gula
7. Yuen	8. Pan	9. Martinsons

مدل سازی ساختاری تأثیر پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد ... ♦ ٦٣

قرار می‌دهد. پنهان کردن دانش به تلاش تعمدی افراد برای مخفی کردن و یا خودداری از بروز دانشی اطلاق می‌شود که از سوی فرد دیگری درخواست شده است (پان و همکاران، ۲۰۱۸: ۳۷ و فونگ^۱ و همکاران، ۲۰۱۸: ۳۳۰). به همین منظور، پنهان سازی دانش بر حالتی تمرکز دارد که دانشی مشخص از سوی فرد طلب شده است اما فقط بخشی از اطلاعات درخواستی او را در اختیارش قرار می‌دهند؛ به همین دلیل در اینجا ممکن است فریبکاری‌هایی رخ دهد؛ پنهان کردن، همیشه فریبکاری نیست. به همین دلیل، مدیران نیز پنهان کردن دانش را لزوماً فریبکاری نمی‌دانند. علاوه بر این، ممکن است پنهان کردن دانش دلایل و نتایج مثبت به دنبال داشته باشد و صرفاً برای جلوگیری از جریحه‌دار شدن احساسات طرف مقابل یا حفظ اسرار و منافع شخص ثالثی صورت گیرد؛ از این‌رو، همیشه نمی‌توان پنهان کردن دانش را رفتاری منفی دانست (دمیرکاسیم‌گل^۲، ۲۰۱۶). پنهان سازی دانش شامل سه رویکرد متفاوت؛ پنهان سازی گریزان (طفره‌آمیز)، گنگ‌بازی و پنهان سازی منطقی است (عمران، ۲۰۱۸)؛ اما پژوهش حاضر، با حذف دو رویکرد دیگر، به پنهان سازی منطقی دانش می‌پردازد. به این ترتیب، می‌توان گفت در سازمان‌هایی که اطلاعات محترمانه دارند، پنهان سازی دانش، پدیده‌ای مثبت است که می‌تواند به بهبود عملکرد و بهره‌وری سازمان کمک کند.

سازمان صداوسیمای یزد به عنوان یکی از نهادهای تأثیرگذار بر سرمایه اجتماعی، ایجاد اعتماد و انعکاس مسائل مرتبط، بیش از دیگر سازمان‌ها، نیازمند بهبود عملکرد کارکنان و به تبع آن، بهبود عملکرد سازمان است، چراکه دامنه فعالیت گسترده و بسیار وسیعی دارد و شدت و دوام اثرات فرهنگی مثبت و منفی آن بی‌نظیر است و می‌تواند در همه ابعاد زندگی انسان در جامعه نفوذ کند، به همین دلیل ناچار است که با تکیه بر کارکنان سازمان به عنوان مهم‌ترین سرمایه، آنان را به درک، فهم و ارائه دانسته‌ها و ایده‌های جدید و همچنین استفاده عملی از این / ایده‌ها در پیشبرد مقاصد سازمان تشویق کند و این فعالیت، نیازمند پنهان سازی دانش (اطلاعات محترمانه) است، چراکه اطلاعات محترمانه در صداوسیما نقش فوق العاده مهمی را ایفا می‌کند و می‌تواند به خشنودی کارکنان و بهبود بهره‌وری منجر شود. بر همین اساس، هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی تأثیر پنهان سازی دانش بر عملکرد با نقش میانجی رضایت شغلی کارکنان بوده و پرسش

۶۴ ♦ پژوهش‌های ارتباطی / سال بیست و ششم / شماره ۴ (پیاپی ۱۰۰) / زمستان ۱۳۹۸

اصلی به این صورت مطرح شده است که آیا پنهان‌سازی دانش بر عملکرد با نقش میانجی رضایت شغلی کارکنان در صداوسیمای استان یزد تأثیر دارد؟

پیشینه پژوهش

در زمینه پنهان‌سازی دانش، رضایت شغلی و عملکرد شغلی، پژوهش‌های متعددی انجام شده است در خصوص ارتباط بین متغیرهای، رضایت شغلی و عملکرد شغلی نیز مطالعاتی در داخل و خارج از کشور صورت گرفته است که در جدول ۱ به تعدادی از جدیدترین آنها اشاره می‌شود، اما در خصوص پنهان‌سازی منطقی دانش به نظر می‌رسد، پژوهشی در داخل و خارج از کشور انجام نشده است.

جدول ۱. پژوهش‌های پیشین مرتبط با پنهان‌سازی دانش، رضایت شغلی و عملکرد شغلی

نتایج	عنوان	نویسنده
نتایج حاصل از الگوسازی معادله ساختاری (SEM) نشان داد که سرمایه روان شناختی بر رضایت شغلی و تعهد سازمانی، رضایت شغلی بر تعهد سازمانی و تعهد سازمانی بر عملکرد شغلی دارای اثر مستقیم هستند. همچنین سرمایه روان شناختی از طریق رضایت شغلی و تعهد سازمانی بر عملکرد شغلی دارای اثر غیرمستقیم است. در مجموع نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که رضایت شغلی و تعهد سازمانی متغیرهای واسطه‌ای در رابطه بین سرمایه روان شناختی و عملکرد شغلی هستند.	تأثیر سرمایه روان شناختی بر عملکرد شغلی با توجه به نقش واسطه‌ای رضایت شغلی و تعهد سازمانی	میرزایی و گلپرور (۱۳۹۸)

ادامه جدول ۱

نتایج	عنوان	نویسنده
تقویت فرهنگ سازمانی و مؤلفه های آن شامل مشارکت سازمانی، وحدت و یکپارچگی، سازگاری کارکنان و توجه خاص به مأموریت سازمان، موجب کاهش پنهان سازی دانش فردی و سازمانی در آزمایشگاه های باليینی می شود.	بررسی ارتباط میان فرهنگ سازمانی و پنهان کردن دانش در سطح فردی آزمایشگاه های باليینی در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی تهران	درگاهی و دستافکن (۱۳۹۷)
نتایج مدل سازی معادلات ساختاری نشان داد که رضایت شغلی به طور مستقیم با ضریب مسیر ۵۳ صدم و به طور غیرمستقیم با نقش واسطه ای وفاداری سازمانی با ضریب مسیر ۶۲ صدم بر عملکرد شغلی تأثیر مثبت دارد. به علاوه، رضایت شغلی با ضریب مسیر ۷۴ صدم بر وفاداری سازمانی و وفاداری سازمانی نیز با ضریب مسیر ۷۶ صدم بر عملکرد شغلی تأثیر مثبت دارد.	تأثیر رضایت شغلی بر عملکرد با نقش میانجی وفاداری سازمانی	اسماعیلی و صبیدزاده (۱۳۹۶)
عوامل مؤثر بر پنهان سازی دانش بر پایه چهار عامل فنی، فرهنگی، انسانی و سازمانی استوار است.	عوامل مؤثر بر پنهان سازی دانش در سازمان	کمرئی و حسن زاده (۱۳۹۴)
رابطه بین پنهان سازی دانش فردی و عملکرد تیم با واسطه پنهان سازی دانش تیم رابطه وجود دارد.	رابطه بین پنهان سازی دانش فردی و عملکرد تیم با واسطه پنهان سازی دانش تیم	عمار (۲۰۱۸)
رضایت شغلی باعث بهبود عملکرد سازمانی می شود.	بررسی رابطه بین رضایت شغلی و عملکرد سازمانی	باکوتیک ^۱ (۲۰۱۶)
رضایت شغلی بر عملکرد کارکنان تأثیر مثبت و معناداری دارد.	تأثیر رضایت شغلی بر عملکرد کارکنان	فادلله ^۲ (۲۰۱۵)
عوامل توانمندسازی کارکنان، محیط کار، وفاداری و عملکرد شغلی با رضایت شغلی همبستگی مثبت و معناداری دارند.	عوامل مؤثر بر رضایت شغلی و تأثیر آن بر عملکرد کارمندان و اهداف گردش مالی	جاود ^۳ و همکاران (۲۰۱۴)

چارچوب نظری پژوهش

پنهان‌سازی دانش یک عمل عمدی است و بنابراین، از مفهوم ذخیره‌سازی دانش متمایز است (عمر، ۲۰۱۸). مالیک^۱ و همکاران (۲۰۱۸) اظهار کرده‌اند که پنهان‌سازی دانش منجر به کاهش خلاقیت در سازمان می‌شود، همچنین می‌تواند عملکرد را کاهش دهد (عمر، ۲۰۱۸). اکثر مطالعات مرتبط با پنهان‌سازی دانش، به جنبه‌های منفی آن اشاره کرده‌اند، اما این پدیده همیشه هم جنبه‌های منفی ندارد، در سازمان‌هایی که اطلاعات‌شان محروم‌است، از افشاء اطلاعات جلوگیری می‌کند و منجر به بهبود عملکرد شغلی می‌شود. بسیاری از مدیران نیز پنهان کردن دانش را لزوماً فریبکاری در نظر نمی‌گیرند. علاوه بر این، ممکن است پنهان کردن دانش، دلایل و نتایج مثبت به دنبال داشته باشد (دمیرکاسیمگل، ۲۰۱۶) با این حال، مطالعه حاضر با مطالعات قبلی متفاوت است و از این‌رو، با اتخاذ یک مفهوم جدید از پنهان‌سازی منطقی دانش (اطلاعات محروم‌هایی که نباید افشا شود) بر پیامدهای مثبت آن بر عملکرد متمرکز شده است.

پنهان‌سازی دانش

پنهان کردن دانش در سازمان، موضوعی نوین در بحث مدیریت دانش است. با وجود پژوهش‌های بسیاری که متغیرهای سهیم در تسهیم دانش را بررسی کرده‌اند، مواردی که در پنهان کردن دانش مشارکت دارند، به طور مشخص بررسی نشده‌اند. بررسی تلاش‌های عامدانه اعضای سازمان برای پنهان کردن دانش و توجه به ریشه‌های آن، بسیار مهم است. پنهان‌سازی دانش به خودداری از تسهیم دانش یا اطلاعات درخواست شده از سوی یک فرد گفته می‌شود (درگاهی و دست‌افکن، ۱۳۹۷: ۲۶). پنهان‌سازی دانش شامل سه رویکرد متفاوت؛ پنهان‌سازی گریزان، گنگ‌بازی و پنهان‌سازی منطقی است (کانلی^۲ و زویگ^۳، ۲۰۱۴: ۵).

گنگ‌بازی به معنای رد نکردن درخواست دانش به‌طور مستقیم و وامنود کردن به این است که اطلاعات مورد نظر را نمی‌داند. پنهان‌سازی گریزان (طفره‌آمیز) یعنی توافق کردن در زمینه دادن اطلاعات مورد نظر اما درواقع ندادن اطلاعات یا دادن اطلاعات متفاوت یا ناقص است

1. Malik

2. Connelly

3. Zweig

مدل سازی ساختاری تأثیر پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد ... ♦ ٦٧

(پان و همکاران، ۱۸:۲۰؛ ۴)، اما پنهان سازی منطقی عبارتست از پنهان سازی اطلاعات محرومانه سازمان که نباید افشا شود؛ بنابراین پژوهش حاضر دو رویکرد دیگر را حذف کرده و به پنهان سازی منطقی دانش می‌پردازد، پنهان سازی دانش هم همیشه یک رفتار منفی نیست و می‌تواند با نتیجه مثبت همراه باشد، مانند حفظ اطلاعات محرومانه سازمان (کانلی و همکاران، ۲۰۱۲).

رضایت شغلی

رضایت شغلی یکی از موضوعات مهم در حفظ و نگهداری نیروی انسانی در سازمان است چنان‌که بی‌توجهی به آن در گذر زمان، نظام اجتماعی سازمان را مختلف می‌کند و موجب کاهش مسئولیت‌پذیری و در نهایت، ترک خدمت می‌شود. رضایت شغلی به معنای نگرش فرد نسبت به شغل خود و جنبه‌های گوناگون آن است (اسماعیلی و صیدزاده، ۱۳۹۶: ۵۳). رضایت شغلی همان احساس خوب به کار و شرایط فیزیکی و اجتماعی محل کار است؛ به عبارت دیگر، نگرش کلی فرد را نسبت به شغل خود، رضایت شغلی می‌گویند (کاستلاکی^۱ و ویناس - باردالت^۲، ۱۸:۲۰؛ ۱۴۳). رضایت شغلی عامل مهمی در افزایش کارایی و رضایت فردی کارکنان سازمان است. فرد با توجه به اهمیتی که عوامل مختلف مانند درآمد، جایگاه اجتماعی و شرایط محیط کار برای او دارند، از میزان معینی از رضایت شغلی برخوردار خواهد بود. رضایت شغلی یعنی دوست داشتن شرایط و لوازم یک شغل، شرایطی که در آن کار انجام می‌گیرد و پاداشی که برای آن دریافت می‌شود (علیرضاپایی، ۱۳۹۳).

عملکرد شغلی

عملکرد به انجام وظایف یک شغل اشاره دارد و نشان می‌دهد که کارمند چگونه الزامات شغلش را انجام می‌دهد. عملکرد اغلب با «تلاش» که اشاره به صرف انرژی دارد، یکسان تلقی می‌شود، در حالی که خود، بر اساس نتایج فعالیت‌ها بررسی می‌شود. به عقیده بایرز^۳ و رو^۴ (۲۰۰۸) عملکرد شغلی افراد در یک موقعیت می‌تواند به عنوان نتیجه ارتباط متقابل بین: تلاش، توانایی‌ها و ادراکات نقش تلقی شود. «تلاش» که از برانگیختگی نشئت می‌گیرد و اشاره به

1. Castellacci

2. Viñas-Bardolet

3. Byars

4. Rue

۶۸ ♦ پژوهش‌های ارتباطی / سال بیست و ششم / شماره ۴ (پیاپی ۱۰۰) / زمستان ۱۳۹۸

میزان انرژی (فیزیکی یا ذهنی) دارد که یک فرد در انجام وظایفش صرف می‌کند. «توانایی‌ها»، ویژگی‌های شخصی مورد استفاده در انجام یک شغل هستند و «ادراکات نقش» به مسیرهایی که افراد باور دارند باید تلاش‌هایشان را در جهت انجام شغلهای شغلی هدایت کنند، اشاره می‌کنند (امیری و پرتاییان، ۱۳۹۳). عملکرد شغلی به درجه انجام وظایفی که شغل یک کارمند را تکمیل می‌کند، اشاره دارد و نشان می‌دهد که چگونه کارمندان الزامات شغل خود را به انجام می‌رسانند (بایز و رو، ۲۰۰۸). از دیدگاه پاترسون عملکرد شغلی دارای ۴ بعد است که عبارت‌اند از: رعایت نظم و انضباط در کار، احساس مسئولیت در کار، همکاری در کار و بهبود کار.

رعایت نظم و انضباط در کار

انضباط ابزاری برای اصلاح رفتار نامطلوب کارکنان از سوی سرپرست است (بهارلو و همکاران، ۱۳۹۲). به طورکلی، رعایت نظم و عواملی که نظم را حاکم می‌سازند، بهویژه در کارهای جمعی ضرورت دارد. دقت و جامع‌نگری در تنظیم قوانین و دستورالعمل‌های انضباطی و اجرای آن از مفاهیم ضروری است تا اهداف زیر حاصل شوند:

- حفاظت و حراست از منابع سازمان
- حمایت از حقوق انسانی، اجتماعی و اقتصادی کارکنان
- بالا بردن کیفیت کار و عملکرد شغلی
- کاهش ضایعات تولید و مواد
- افزایش بهره و کیفیت زندگی کاری (سیدجوادی، ۱۳۹۱).

احساس مسئولیت در کار

از دیدگاه هرزبرگ، رشد و پیشرفت در کار، مطابق شأن و منزلت بودن کار، جایگاه شغل در داخل و خارج از سازمان، احساس موفقیت در انجام کار، احساس مسئولیت در کار، استقلال و آزادی عمل در کار، جالب و مورد علاقه بودن کار و توجه و قدردانی در مقابل انجام، در ایجاد انگیزه برای عملکرد بهتر هر یک از کارکنان مؤثر است (نصیری‌پور و همکاران، ۱۳۹۲).

مدل‌سازی ساختاری تأثیر پنهان‌سازی منطقی دانش بر عملکرد ... ♦ ٦٩

همکاری در کار

همکاری و مشارکت کارکنان باعث افزایش تلاش آنان در سازمان و در نتیجه، افزایش عملکرد و تولید محصولات بیشتر می‌شود. همچنین به کاهش نظارت بر کارکنان و افزایش تعهد آنان می‌انجامد. همکاری و مشارکت، کارکنان را در پی بردن به راههای دستیابی به اهداف و بهویژه انگیزش بیشتر یاری می‌دهد و از آنان تقدیر و تشکر می‌کند، همچنین کارکنان را بر می‌انگیزد تا در کوشش‌های گروه خود مسئولیت بپذیرند و به کار گروهی تشویق شوند (مهرجانی، ۱۳۸۹).

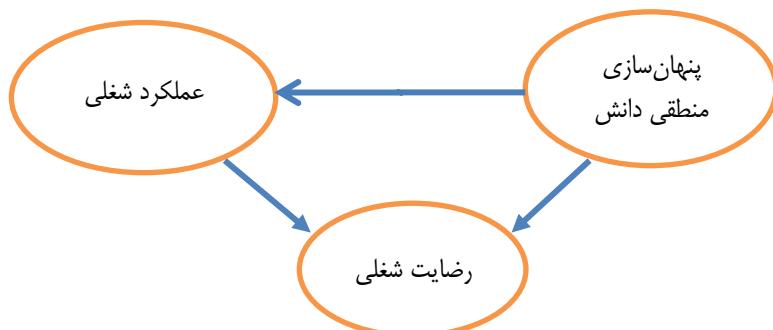
بهبود کار

بهبود کار ضمن بهبود بخشیدن به شایستگی فعلی افراد و کل سیستم، ایجاد ارتباط بین شایستگی افراد و کارکرد واقعی شان را مورد توجه قرار می‌دهد و (همانگسازی شایستگی بالقوه با عملکرد و توانایی بالفعل) به دنبال بهبود و توسعه شایستگی‌های جدید افراد برای هماهنگی با فناوری‌های مدرن و دنیای متحول فرد است.

مدل مفهومی

پس از مطالعه و جمع‌بندی ادبیات پژوهش، مدل مفهومی پیشنهادی شناسایی شد که در ادامه قابل مشاهده است. این مدل روابط میان سه متغیر پنهان‌سازی منطقی دانش، رضایت شغلی و عملکرد شغلی را در بر می‌گیرد.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

❖ پژوهش‌های ارتباطی / سال بیست و ششم / شماره ۴ (پیاپی ۱۰۰) / زمستان ۱۳۹۸

فرضیه اول: پنهان‌سازی منطقی دانش بر عملکرد شغلی تأثیر معناداری دارد.

فرضیه دوم: پنهان‌سازی منطقی دانش بر رضایت شغلی تأثیر معناداری دارد.

فرضیه سوم: رضایت شغلی بر عملکرد شغلی تأثیر معناداری دارد.

فرضیه چهارم: پنهان‌سازی منطقی دانش بر عملکرد شغلی با نقش میانجی رضایت شغلی تأثیر دارد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر ماهیت و روش، از نوع توصیفی - همبستگی و از لحاظ هدف، کاربردی است. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، سه پرسشنامه استاندارد پنهان‌سازی منطقی دانش (۴ پرسشی پان و همکاران)، رضایت شغلی (۴ پرسشی تیلور^۱) و عملکرد شغلی (۱۶ پرسشی پاترسون^۲) بوده است. جامعه آماری را همه کارکنان صداوسیمای شهر یزد تشکیل می‌دهند که تعداد ۲۲۱ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. از ۲۲۴ پرسشنامه برگردانده شده، ۲۱۶ پرسشنامه کامل تجزیه و تحلیل شدند و برای این کار از نرم‌افزار Lisrel استفاده شد. به منظور حصول اطمینان از روایی پرسشنامه‌ها، روایی سازه به کار گرفته شد.

برای اطمینان از مناسب بودن داده‌ها، آزمون بارتلت انجام گرفت و شاخص KMO بررسی شد. نتایج این تحلیل در جدول ۲ بیان شده است. شاخص KMO که بزرگ‌تر از ۰/۶ و نزدیک به عدد ۱ است به همراه ضریب معناداری آزمون بارتلت که کوچک‌تر از ۰/۰۵ است، نشان می‌دهد، تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار و مدل عاملی مناسب است.

جدول ۲. آزمون بارتلت و شاخص KMO

۰/۹۱۷	آزمون KMO	
۷۹۹/۵۶۶	مقدار χ^2	
۳۰۰	درجه آزادی	آزمون بارتلت
۰/۰۰۰	سطح معناداری (Sig)	مکلا و فن

1. Taylor

2. Paterson

مدل سازی ساختاری تأثیر پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد ... ♦ ٧١ ♦

ادامه جدول ٢

آزمون KMO		آزمون بارتلت	نیزه ای
۰/۹۴۵	مقدار χ^2		
۹۵۴/۹۸۰	درجه آزادی		
آزمون KMO		آزمون بارتلت	نیزه ای
۰/۰۰۰	سطح معناداری (Sig)		
۰/۹۵۳	مقدار χ^2		
۷۰۹/۸۰۵	درجه آزادی	آزمون بارتلت	نیزه ای
۱۲۱	سطح معناداری (Sig)		
۰/۰۰۰			

با توجه به اینکه در حالت معناداری ارزش تی برای هر سه پرسشنامه بزرگتر از ۱,۹۶ بوده، رابطه بین پرسش‌ها و متغیرها معنادار است. در حالت تخمین استاندارد نیز بارهای عاملی بالاتر از ۰,۵ بوده، بنابراین، پرسش‌ها برای متغیرهای پژوهش مناسب بوده‌اند. همچنین، با توجه به جدول ۳ روایی همگرای متغیرهای پژوهش مورد تأیید قرار گرفت و به منظور سنجش پایایی پرسشنامه‌ها ضریب آلفای کرونباخ و شاخص پایایی ترکیبی محاسبه شد. به این منظور ۳۰ پرسشنامه در جامعه آماری توزیع شد. با توجه به جدول ۳ مقدار CR و آلفای کرونباخ برای همه متغیرها تأیید می‌شود زیرا بزرگ‌تر از ۰,۷ هستند.

جدول ۳. ضریب آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و روایی همگرا

آلفای کرونباخ	CR	AVE	گویه‌ها
۰/۷۹۵	۰/۷۹۶	۰/۷۳	KRH1
۰/۷۱۵	۰/۷۱۷	۰/۷۲	KRH 2
۰/۹۰۷	۰/۹۱۰	۰/۶۸	KRH 3
۰/۸۱۰	۰/۸۰۳	۰/۷۵	KRH 4
۰/۹۴۵	۰/۹۴۳	۰/۷۰	JS 1
۰/۹۲۹	۰/۹۲۶	۰/۶۶	JS 2
۰/۸۸۵	۰/۸۸۲	۰/۷۹	JS 3
۰/۸۲۴	۰/۸۲۰	۰/۷۷	JS 4

ادامه جدول ۳

آلفای کرونباخ	CR	AVE	گویه‌ها
.۷۶۹	.۷۶۸	.۶۳	JP 1
.۸۶۷	.۸۶۵	.۶۰	JP 2
.۸۶۸	.۸۶۷	.۵۸	JP 3
.۸۰۴	.۸۰۲	.۵۵	JP 4
.۷۹۷	.۷۹۶	.۶۳	JP 5
.۷۱۸	.۷۱۷	.۷۹	JP 6
.۸۸۶	.۸۸۵	.۷۴	JP 7
.۸۴۴	.۸۴۲	.۷۸	JP 8
.۹۰۳	.۹۰۰	.۶۹	JP 9
.۸۶۱	.۸۵۹	.۶۶	JP 10
.۸۸۳	.۸۸۳	.۸۴	JP 11
.۸۳۰	.۸۲۹	.۷۶	JP 12
.۷۹۰	.۷۸۸	.۶۳	JP 13
.۸۷۰	.۸۶۹	.۶۸	JP 14
.۸۶۵	.۸۶۴	.۶۵	JP 15
.۸۱۲	.۸۱۰	.۵۹	JP 16

یافته‌های پژوهش

الف) یافته‌های توصیفی

از ۲۱۶ پاسخگو در گروه مورد بررسی ۱۲۳ نفر (۵۶/۹ درصد) مرد و ۹۳ نفر (۴۳/۱ درصد) زن بودند. ۱۳۴ نفر (۶۲ درصد) متاهل و ۸۲ نفر (۳۸ درصد) مجرد بودند. ۲۶ نفر (۱۲ درصد) دیپلم، ۴۱ نفر (۱۹ درصد) فوق دیپلم، ۷۸ نفر (۳۶/۱ درصد) لیسانس، ۶۰ نفر (۲۷/۸ درصد) فوق لیسانس و ۱۱ نفر (۵/۱ درصد) دکترا بودند. ۵۸ نفر (۲۶/۹ درصد) کمتر از ۳۰ سال، ۷۰ نفر (۳۲/۴ درصد) بین ۳۱-۴۰ سال، ۷۳ نفر (۳۳/۸ درصد) بین ۴۱-

مدل سازی ساختاری تأثیر پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد ... ♦ ٧٣

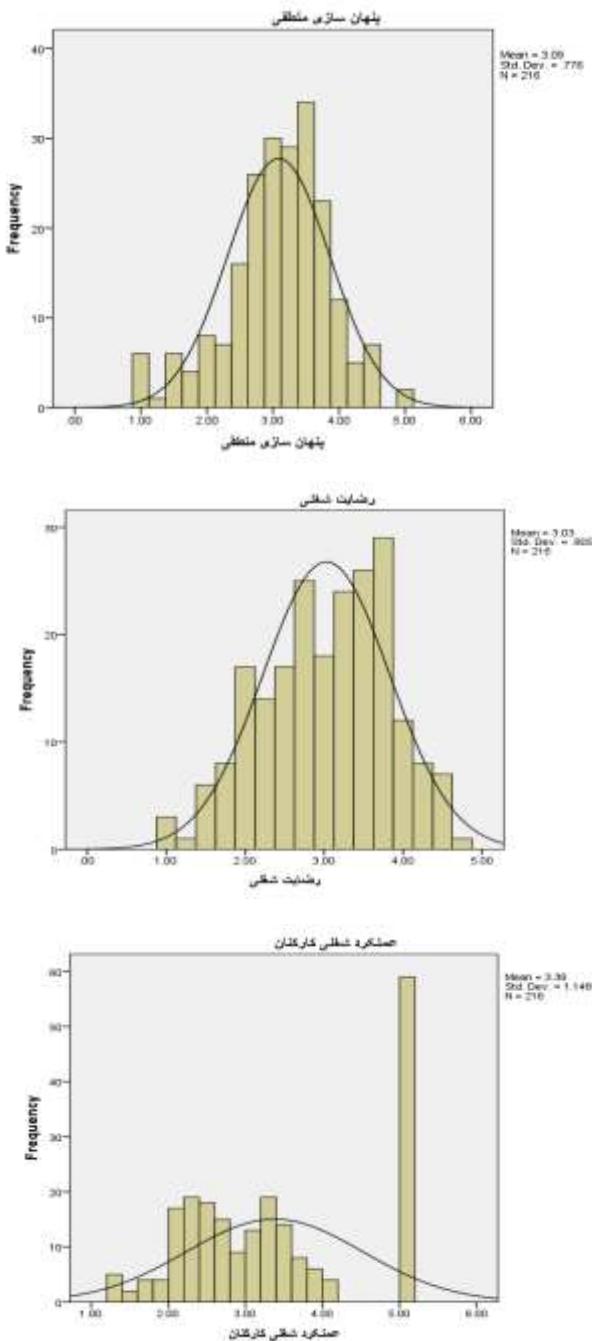
۴۱ سال و ۱۵ نفر (۶/۹ درصد) ۵۱ سال و بیشتر سال سن داشتند. ۲۵ نفر (۱۱/۶ درصد) بین ۱ تا ۵ سال، ۲۸ نفر (۱۳ درصد) ۶ تا ۱۰ سال، ۴۵ نفر (۲۰/۸ درصد) بین ۱۱ تا ۱۵ سال، ۴۰ نفر (۱۸/۵ درصد) بین ۱۶ تا ۲۰ سال، ۳۴ نفر (۱۵/۷ درصد) بین ۲۱ تا ۲۵ سال و ۳۲ نفر (۱۴/۸ درصد) بین ۲۶ تا ۳۰ سال سابقه خدمت داشتند.

جدول ۴. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	تعداد	میانگین	میانه	انحراف معیار	واریانس	چولگی	کشیدگی	کمترین	بیشترین
نیازمندی کار	مهمکاری کار	آسایش مسؤولیت	عیوب انتظامی	عکس شناسی کارکنان	ضایعات شغلی	نیازمندی منطقی	میزان		
۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶	۲۱۶	تعداد	
۳/۵۹۸۴	۳/۷۸۰۱	۳/۰۹۰۳	۳/۰۴۲۸	۳/۳۷۷۹	۳/۰۲۷۸	۳/۰۸۶۸	میانگین		
۳/۲۵۰۰	۳/۷۵۰۰	۳	۳	۳/۲۵۰۰	۳	۳/۲۵۰۰	میانه		
۱/۱۹۸۵۴	۱/۲۳۹۴۸	۱/۲۰۲۹۳	۰/۷۵۸۰۳	۱/۱۴۷۹۵	۰/۸۰۴۶۶	۰/۷۷۶۲	انحراف معیار		
۱/۴۳۶	۱/۵۳۶	۱/۴۴۷	۰/۵۷۵	۱/۳۱۸	۰/۶۴۷	۰/۶۰۳	واریانس		
۰/۰۴۲	-۰/۴۴۳	۰/۳۱۵	-۰/۲۸۴	۰/۲۶۳	-۰/۲۶۸	-۰/۵۳۱	چولگی		
-۱/۵۳۴	-۱/۱۳۲	-۰/۹۸۰	۰/۴۳۷	-۱/۲۰۳	-۰/۵۳۵	۰/۵۲۰	کشیدگی		
۱	۱	۱	۱	۱/۲۲	۱	۱	کمترین		
۵	۵	۵	۵	۵	۴/۷۵	۵	بیشترین		

۷۴ ♦ پژوهش‌های ارتباطی / سال بیست و ششم / شماره ۴ (پیاپی ۱۰۰) / زمستان ۱۳۹۸

نمودار ۱. توزیع پراکندگی متغیرهای مستقل، وابسته و میانجی پژوهش

۷۵ ♦ مدل سازی ساختاری تأثیر پنهان سازی منطقی داشت بر عملکرد ...

پنهان سازی منطقی داشت متغیر مستقل، دارای میانگین $3/08$ ، انحراف معیار $0/7762$ ، چولگی $-0/531$ و کشیدگی $0/520$ است. اگر میانگین به دست آمده در بازه $2/33$ - $1)$ قرار گیرد، در سطح ضعیف، اگر در بازه $(2/34-3/66)$ قرار گیرد، در سطح متوسط و اگر در بازه $(3/67-5)$ قرار گیرد، در سطح قوی برآورد می شود. با توجه به اینکه میانگین به دست آمده در بازه $(2/34-3/66)$ واقع شده، در سطح متوسط قرار دارد. منفی بودن چولگی متغیر نشان دهنده طولانی بودن توزیع به سمت چپ است. از طرف دیگر، کشیدگی مثبت به این معنی است که شکل متغیر از توزیع نرمال بلندتر است.

رضایت شغلی متغیر وابسته، دارای میانگین $3/02$ ، انحراف معیار $0/80466$ ، چولگی $-0/268$ و کشیدگی $0/535$ است. با توجه به اینکه میانگین به دست آمده در بازه $(2/34-3/66)$ قرار می گیرد، بنابراین در سطح متوسط قرار دارد. منفی بودن چولگی متغیر نشان دهنده طولانی بودن توزیع به سمت چپ است از طرف دیگر کشیدگی منفی به این معنی است که شکل متغیر از توزیع نرمال کوتاه تر است.

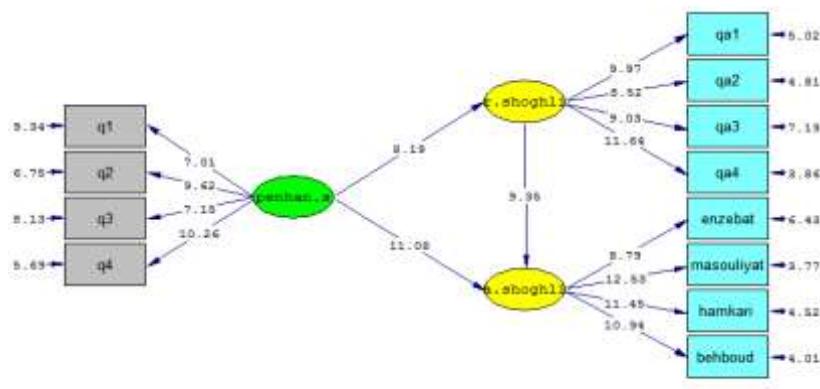
متغیر عملکرد شغلی که دارای میانگین $3/37$ ، انحراف معیار $1/1479$ ، چولگی $0/263$ و کشیدگی $1/203$ است. با توجه به اینکه میانگین به دست آمده در بازه $(2/34-3/66)$ واقع شده، در سطح متوسط قرار دارد. مثبت بودن چولگی متغیر، نشان دهنده طولانی بودن توزیع به سمت راست است از طرف دیگر، کشیدگی منفی به این معنی است که شکل متغیر از توزیع نرمال کوتاه تر است.

ب) یافته های استنباطی: روابط بین فرضیه ها

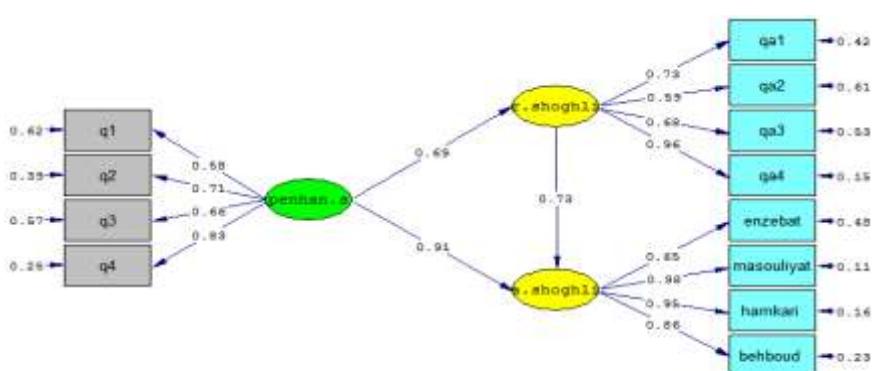
به منظور بررسی روابط بیان شده در فرضیه ها، از آزمون معادلات ساختاری استفاده شده است.

با توجه به شکل ۲ در صورتی که مقدار t ، بین $+1,96$ و $-1,96$ باشد، روابط بین متغیرها در سطح اطمینان 95 درصد معنادار خواهد بود و در صورتی که مقدار t بزرگتر از $+1,96$ یا کوچکتر از $-1,96$ باشد، روابط بین متغیرها در سطح اطمینان 95 درصد معنادار خواهد بود که بر این اساس همه روابط موجود در مدل معنادار است.

شکل ۲. مقادیر معناداری حاصل از الگویابی معادلات ساختاری فرضیه‌ها

شکل ۳. مقادیر ضرایب استاندارد شده حاصل از الگویابی معادلات ساختاری فرضیه‌ها

Normed Fit Index (NFI) = 0.92
 Non-Normed Fit Index (NNFI) = 0.94
 Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.93
 Comparative Fit Index (CFI) = 0.94
 Incremental Fit Index (IFI) = 0.91
 Relative Fit Index (RFI) = 0.92
 critical N (CN) = 141.18
 Root Mean Square Residual (RMR) = 0.10
 Standardized RMR = 0.097
 Goodness of Fit Index (GFI) = 0.91
 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.93
 Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.94

مدل سازی ساختاری تأثیر پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد ... ♦ ۷۷

فرضیه اول: پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد شغلی تأثیر معناداری دارد.

عدد معناداری بین پنهان سازی منطقی دانش و عملکرد شغلی $8/19$ است؛ همچنین بر اساس شکل ۳ ضریب استاندارد بین پنهان سازی منطقی دانش و عملکرد شغلی برابر $0/69$ برآورد شده که بزرگتر از $0/6$ و نشان دهنده تأثیر قوی و معنادار پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد شغلی است. این ضریب مثبت است و بنابراین، با افزایش پنهان سازی منطقی دانش، عملکرد شغلی افزایش می‌یابد. با توجه به خروجی‌های نرم‌افزار ضریب همبستگی بین این دو متغیر $0/69$ است.

فرضیه دوم: پنهان سازی منطقی دانش بر رضایت شغلی تأثیر معناداری دارد.

عدد معناداری بین پنهان سازی منطقی دانش و رضایت شغلی $11/08$ است؛ همچنین بر اساس شکل ۳ ضریب استاندارد بین پنهان سازی منطقی دانش و رضایت شغلی برابر $0/91$ برآورد شده که بزرگتر از $0/6$ و نشان دهنده تأثیر قوی و معنادار پنهان سازی منطقی دانش بر رضایت شغلی است. این ضریب مثبت است و بنابراین، با افزایش پنهان سازی منطقی دانش، رضایت شغلی افزایش می‌یابد. با توجه به خروجی‌های نرم‌افزار، ضریب همبستگی بین این دو متغیر $0/91$ است.

فرضیه سوم: رضایت شغلی بر عملکرد شغلی تأثیر معناداری دارد.

عدد معناداری بین رضایت شغلی و عملکرد شغلی $9/36$ است؛ همچنین بر اساس شکل ۳ ضریب استاندارد بین رضایت شغلی و عملکرد شغلی برابر $0/73$ برآورد شده که بزرگ‌تر از $0/6$ و نشان دهنده تأثیر قوی و معنادار رضایت شغلی بر عملکرد شغلی است. این ضریب مثبت است و بنابراین، با افزایش رضایت شغلی، عملکرد شغلی افزایش می‌یابد. با توجه به خروجی‌های نرم‌افزار ضریب همبستگی بین این دو متغیر $0/73$ است.

فرضیه چهارم: پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد شغلی با نقش میانجی رضایت شغلی تأثیر دارد.

همان‌طور که گفته شد، عدد معناداری بین پنهان سازی منطقی دانش و عملکرد شغلی $8/19$ است؛ همچنین بر اساس شکل ۳ ضریب استاندارد بین پنهان سازی منطقی

٧٨ ♦ پژوهش‌های ارتباطی / سال بیست و ششم / شماره ۴ (پیاپی ۱۰۰) / زمستان ۱۳۹۸

دانش و عملکرد شغلی برابر $0/69$ ، برآورده شده که بزرگ‌تر از $0/6$ و نشان‌دهنده تأثیر قوی و معنادار پنهان‌سازی منطقی دانش، بر عملکرد شغلی است. این ضریب مثبت است و بنابراین، با افزایش پنهان‌سازی منطقی دانش، عملکرد شغلی افزایش می‌یابد. عدد معناداری بین پنهان‌سازی منطقی دانش و رضایت شغلی $11/08$ است؛ همچنین بر اساس شکل ۳ ضریب استاندارد بین پنهان‌سازی منطقی دانش و رضایت شغلی برابر $0/91$ ارزیابی شده که بزرگ‌تر از $0/6$ و نشان‌دهنده تأثیر قوی و معنادار پنهان‌سازی منطقی دانش بر رضایت شغلی است. این ضریب مثبت است و بنابراین، با افزایش پنهان‌سازی منطقی دانش، رضایت شغلی افزایش می‌یابد. عدد معناداری بین رضایت شغلی و عملکرد شغلی $9/36$ است؛ همچنین بر اساس شکل ۳ ضریب استاندارد بین رضایت شغلی و عملکرد شغلی برابر $0/73$ برآورده شده که بزرگ‌تر از $0/6$ و نشان‌دهنده تأثیر قوی و معنادار رضایت شغلی بر عملکرد شغلی است. این ضریب مثبت است؛ بنابراین، با افزایش رضایت شغلی، عملکرد شغلی افزایش می‌یابد. به این ترتیب، پنهان‌سازی منطقی دانش از طریق رضایت شغلی بر عملکرد شغلی تأثیر دارد.

خلاصه نتایج الگویابی معادلات ساختاری در جدول ۵ ارائه شده است:

جدول ۵. نتایج اجرای الگویابی معادلات ساختاری فرضیه اصلی و فرعی اول، دوم و سوم

رابطه	نتیجه	اثر کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم (R)	ارزش t	روابط متغیرهای پژوهش
مثبت و معنادار	تأیید	$0/69$	-	$0/69$	$8/19$	پنهان‌سازی منطقی دانش - عملکرد شغلی
مثبت و معنادار	تأیید	$0/91$	-	$0/91$	$11/08$	پنهان‌سازی منطقی دانش - رضایت شغلی
مثبت و معنادار	تأیید	$0/73$	-	$0/73$	$9/36$	رضایت شغلی - عملکرد شغلی
مثبت و معنادار	تأیید	$0/66$	$0/66 = 0/73 * 0/91$	-	-	پنهان‌سازی منطقی دانش - رضایت شغلی - عملکرد شغلی

۷۹ ♦ مدل سازی ساختاری تأثیر پنهان سازی منطقی دانش بر عملکرد ...

در جدول ۶ شاخص های برازش مدل در الگویابی معادلات ساختاری ارائه شده است. همان گونه که ملاحظه می شود، مدل پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است و سطح پذیرش شاخص ها برآورده شده است.

جدول ۶. شاخص های برازش برای مدل

NNFI	NFI	CFI	IFI	RMR	GFI	RMSEA	χ^2/df	نمره
۰/۹۴	۰/۹۲	۰/۹۴	۰/۹۱	۰/۱۰	۰/۹۱	۰/۰۸۹	۲/۷۱	محاسبه شاخص
>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	<۰/۵	>۰/۹۰	<۰/۱	<۵	سطح مناسب
مناسب	نتیجه							

بحث و نتیجه گیری

نیروی انسانی، مهم ترین عامل تعیین کننده در رسیدن به اهداف سازمانی است. پنهان سازی منطقی دانش و رضایت شغلی می توانند از عوامل مهم و تأثیرگذار بر عملکرد کارکنان هر سازمان باشند. هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر پنهان سازی منطقی دانش با نقش میانجی رضایت شغلی بر عملکرد کارکنان در صداوسیمای استان یزد بوده است. داده ها با روش مدل سازی معادلات ساختاری تجزیه و تحلیل شدند و نتایج مدل سازی معادلات ساختاری نشان داد که مدل پژوهش برازش مناسبی دارد. بر اساس نتایج آزمون فرضیه ها، پنهان سازی منطقی دانش از طریق رضایت شغلی، باعث بهبود عملکرد می شود؛ یعنی در زمان هایی که اطلاعات محرومراهی در سازمان وجود دارد و شرایط ایجاد می کند که این اطلاعات (دانش) پنهان بماند، نوعی احساس رضایت درونی در فرد شکل می گیرد که منجر به بهبود عملکرد می شود. به این ترتیب

پنهان‌سازی منطقی دانش و رضایت شغلی در بهبود عملکرد مؤثر است. نتایج نشان داده است که پنهان‌سازی منطقی دانش بر عملکرد شغلی تأثیر معناداری دارد؛ به این معنی که وقتی کارکنان اطلاعات محروم‌انه را افشا نمی‌کنند، عملکردشان بهبود می‌یابد. همچنین پنهان‌سازی منطقی دانش بر رضایت شغلی تأثیر معناداری دارد. پنهان‌سازی عقلایی دانش همواره می‌تواند برای سازمان‌هایی مانند صداوسیما که با اطلاعات خاصی سروکار دارند، مفید واقع شود و به خشنودی کارکنان بینجامد. فرضیه‌ای دیگر نشان داد که رضایت شغلی بر عملکرد شغلی تأثیر معناداری دارد؛ یعنی اگر نگرش فرد نسبت به شغل خود و جنبه‌های گوناگون آن مثبت باشد، به دلیل بالا رفتن روحیه، عملکردش بهبود می‌یابد. عمار (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی رابطه بین پنهان‌سازی دانش فردی و عملکرد تیم با واسطه پنهان‌سازی دانش تیم پرداخت. نتایج نشان داد که بین پنهان‌سازی دانش فردی و عملکرد با نقش واسطه پنهان‌سازی دانش تیم رابطه وجود دارد. در مطالعاتی دیگر، باکوتیک (۲۰۱۶)، فادلاله (۲۰۱۵) و جاود و همکاران (۲۰۱۳) به بررسی ارتباط رضایت شغلی و عملکرد پرداختند، نتایج پژوهش آنان نشان داد که رضایت شغلی باعث بهبود عملکرد می‌شود. نتایج مطالعات یاد شده با برخی از فرضیات این پژوهش همخوانی دارد.

بر اساس یافته‌های این پژوهش، پیشنهاد می‌شود که مدیران صداوسیما با ارائه پاداش و مزایای شغلی به کارکنان فعال، اقدام مؤثری در راه بهبود رضایت آنان و جبران خدمات‌شان صورت دهند؛ اقدامی که بهنوبه خود، موجب رضایت شغلی بیشتر و در نهایت، عملکرد شغلی بالاتر کارکنان این سازمان خواهد شد. همچنین کارکنان خود را تشویق به پنهان‌سازی اطلاعات محروم‌انه نمایند، (زیرا برخی اطلاعات خاص می‌تواند تبعات نامناسبی برای ارائه‌دهنده و دریافت‌کننده اطلاعات داشته باشند) این امر می‌تواند به بهبود رضایت شغلی و به تبع آن، عملکرد شغلی منجر شود، همچنین به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود که پژوهش در این زمینه را به روش کیفی انجام دهند و با تکنیک‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره، عوامل مؤثر بر پنهان‌سازی منطقی دانش را بررسی کنند.

منابع

- اسماعیلی، محمودرضا و صیدزاده، حیدر. (۱۳۹۶). تأثیر رضایت شغلی بر عملکرد با نقش میانجی وفاداری سازمانی. *مطالعات مدیریت (بهبود و تحول)*، ۲۵(۸۳).
- امیری، مهدی و پرتاییان، اکبر. (۱۳۹۳). ارزشیابی عملکرد کارکنان دانشگاه پیام‌نور مرکز لامرد. *مطالعات اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی*، ۴(۸)، ۹۳-۶۳.
- بهارلو، مصطفی؛ محمودی‌کیا، مریم و احمدی چگنی، سحر. (۱۳۹۲). بررسی رابطه شخصیت پویا با عملکرد شغلی با میانجی گری دگرگون‌سازی شغل و اشتیاق شغلی در کارکنان دفاتر آژانس‌های هواپیمایی شهر تهران. *روان‌شناسی اجتماعی*، ۸(۲۸)، ۶۸-۵۳.
- درگاهی، حسین و دست‌افکن، آرزو. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط میان فرهنگ سازمانی و پنهان کردن دانش در سطح فردی آزمایشگاه‌های بالینی در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران. *آزمایشگاه و تشخیص*، ۳(۲۴-۳۹).
- سیدجوادیان، سیدرضا. (۱۳۹۱). *مدیریت منابع انسانی*. تهران: نگاه دانش، چاپ ششم.
- عبدالملکی، حسین؛ گودرزی، محمود و نوریزاده، علی. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و رضایت شغلی معلمان تربیت بدنی استان همدان. *مدیریت سرمایه اجتماعی*، ۱(۱)، ۸۰-۶۵.
- علیرضایی، اسدالله. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین مدیریت زمان و رضایت شغلی مدیران در شهرداری‌های سیرجان و نجف شهر. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد*، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سیرجان.
- کمرئی، مليحه و حسن‌زاده، علیرضا. (۱۳۹۴). عوامل مؤثر بر پنهان‌سازی دانش در سازمان. *چهارمین کنفرانس ملی و دومین کنفرانس بین‌المللی حسابداری و مدیریت*، تهران: شرکت خدمات برتر.
- مرادی، مرتضی و جلیلیان، حمیدرضا. (۱۳۹۴). تأثیر توانمندسازی روان‌شناسختی بر عملکرد سازمانی کارکنان ناجا، نقش میانجیگری تنفس شغلی، رضایت شغلی و تعهد سازمانی. *ناظارت و بازرگانی*، ۹(۳۱)، ۹۸-۷۳.

مهرانی، محمدامین. (۱۳۸۹). **کیفیت زندگی کاری و مشارکت سازمانی کارکنان**. تهران: امید، چاپ اول.

میرزایی، زینت و گلپرور، محسن. (۱۳۹۸). تأثیر سرمایه روان‌شناختی بر عملکرد شغلی با توجه به نقش واسطه‌ای رضایت شغلی و تعهد سازمانی در کارکنان شرکت مخابرات. **دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی**, ۲۰ (۱)، ۱۲-۱.

نصیری‌پور، امیرashkan؛ دلگشاپی، بهرام و کلهر، روح‌الله. (۱۳۹۲). عوامل مؤثر بر رضایت شغلی کارکنان بر اساس نظریه هرزبرگ در بیمارستان‌های قزوین. **پیاورد سلامت**, ۷(۴)، ۳۶۳-۳۵۴.

Amar, O. (2018). **The Relationship between Individual Knowledge Hiding and Team Performance Mediated by Team Knowledge Hiding: An Upper-Level Mediation in a Two-Level Model**. Master's thesis Human Resource Studies, Tilburg University.

Bakotić, D. (2016). Relationship between Job Satisfaction and Organisational Performance. **Economic Research-Ekonomska Istraživanja**, 29 (1), 118-130.

Byars, L.I. & Rue, L.W. (2008). **Human Resource Management: 9 th Edition**. New York: Mc GrawHill.

Castellacci, F. & Viñas-Bardolet, C. (2018). **Internet use and job Satisfaction**. Computers in Human Behavior 90 (2019), 141–152.

Connelly, C.E. & Zweig, D. (2014). How Perpetrators and Targets Construe Knowledge Hiding in Organizations. **European Journal of Work and Organizational Psychology**, DOI: 10.1080/1359432X.2014.931325

Connelly, C.E.; Zweig, D.; Webster, J. & Trougakos, J.P. (2012). Knowledge Hiding in Organizations. **Journal of Organizational Behavior**, 33(1), 64-88.

Demir kasimoglu, N. (2016). Knowledge Hiding in Academia: Is Personality A Key Factor?. **International Journal of Higher Education**, 5 (1), 1-13.

Fadlallh, A. (2015). Impact of Job Satisfaction on Employees Performance an Application on Faculty of Science and Humanity Studies University of Salman Bin Abdul-Aziz-Al Aflaj. **International Journal of Innovation and Research in Educational Sciences**, 2(1), 2349–5219.

Fong, P. S. W.; Men, C.; Luo, J. & Jia, R. (2018). Knowledge Hiding and Team Creativity: The Contingent Role of Task Interdependence. **Management Decision**, 56(2), 329–343.

Habib Gula, M. U.; Yuxin, L.; Zahid, R. & Khalil, J. (2018). **Does The Effect of Power Distance Moderate the Relation between Person Environment Fit and job Satisfaction Leading to Job Performance?** Evidence from Afghanistan and Pakistan. Future Businessjourna, 14 (2018), 68–83.

Javed, M.; Rifat, B. & Fatima, H. (2014). Determinants of Job Satisfaction and its Impact on Employee Performance and Turnover Intentions. **International Journal of Learning & Development**, 2014, 4(2).

Johnson, E. C. & Meade, A. W. (2010). **A Multi – Level Investigation of Overall Job Performance Ratings.** Paper Presented at the 25th Anuaual Meeting of the Society For Industrial and Organizational Psychology, Atlanta, GA, 1-8.

Kwahk, K.-Y. & Park, D.-H. (2018). Leveraging Your Knowledge to my Performance: The Impact of Transactive Memory Capability on

Job Performance in a Social Media Environment. **Computers in Human Behavior**, 80, 314–330.

Kwak, H.; Anderson, R. E.; Leigh, T. W. & Bonifield, S. D. (2019). Impact of Salesperson Macro-Adaptive Selling Strategy on Job Performance and Satisfaction. **Journal of Business Research**, 94, 42–55.

Malik, O. F.; Shahzad, A.; Raziq, M. M.; Khan, M. M.; Yusaf, S. & Khan, A. (2018). **Perceptions of Organizational Politics, Knowledge Hiding, and Employee Creativity: The Moderating Role of Professional Commitment. Personality and Individual Differences**.

Martinsons, M. G.; Davison, R. M. & Huang, Q. (2017). Strategic Knowledge Management Failures in Small Professional Service Firms in China. **International Journal of Information Management**, 37(4), 327–338.

Pan, W.; Zhang, Q.; Teo, T. S. H. & Lim, V. K. G. (2018). The Dark Triad and Knowledge Hiding. **International Journal of Information Management**, 42, 36–48.

Taylor, J. (2014). Public Service Motivation, Relational Job Design, and Job Satisfaction in Local Government. **Public Administration**, 92(4), 902–918, DOI:10.1111/j.1467-9299.2012.02108.x

Yuen, K. F.; Loh, H. S.; Zhou, Q. & Wong, Y. D. (2018). Determinants of job Satisfaction and Performance of Seafarers. **Transportation Research Part A: Policy and Practice**, 110, 1–12.